

گفتگو

گفتگو
میں
میں
میں

گفت و گو با دان برادشکوا

بدون در نظر گرفتن فرهنگ و ادب ایرانی، صحبت از فرهنگ و ادب جهانی بی مورد است. آزیتا همدانی

دان برادشکوا اهل رومانی است، استاد زبان و ادبیات انگلیسی با چهره وقامتی کاملاً اروپایی بیش از پنجاه سال سن. عاشق زبان فارسی و ایران است و آرزو دارد در برابر کسره سال از عمرش، یک سال توفیق زندگی در ایران را کسب کند. بیش از چند کلمه‌ای نمی‌تواند به فارسی صحبت کند؛ اما تمامی گفتارش دربارهٔ زبان فارسی و ایران و ایرانی است. از سفری که چند سال پیش از طرف دولت رومانی به ایران داشته، شیفتهٔ خلق و خوی ایرانیان و کشور ایران شده است، به گونه‌ای که همسرش نیز آرزوی زندگی در ایران را دارد. به تاثیر زبان و ادب و فرهنگ ایران بر مهمترین آثار ادبی اروپایی اعتقاد شدید دارد و از شاهکارهای ادب ایرانی با هیجانی خاص با لهجه انگلیسی رومانیایی نام می‌برد. او یک دوره نمایندهٔ مجلس

رومانی بوده و کتابی از انگلیسی به رومانیایی با عنوان «گزیده شعر معاصر ایران» ترجمه کرده و در اختیار علاقه‌مندان به ادب ایران در رومانی گذاشته است. این کتاب هم اکنون جزء کتاب‌های درسی دانشگاه‌های رومانی است. دان برادشکوا به دعوت مرکز گسترش زبان و ادبیات فارسی و به منظور شرکت در سومین همایش تعامل ادبی ایران و جهان در اردیبهشت ماه ۱۳۸۴ به تهران آمد و در خصوص وضعیت زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه‌های رومانی به زبان انگلیسی سخنرانی کرد. در فاصله بین سخنرانی گفت‌وگویی با حضور خانم دکتر سپیده رادفر، استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه لیسبون پرتغال، با ایشان ترتیب دادیم که پیش روی شماست.

□ آقای برادشکوا خوشامد ما را از سفرتان به تهران بپذیرید. در ابتدا مختصری درباره خودتان بفرمایید.

دان برادشکوا هستم، استاد زبان و ادبیات انگلیسی دانشگاه رومانی. دوره قبل نماینده مجلس رومانی بودم و بیش از یک سال است که این وظیفه را به دیگری محول کرده‌ام و در حال حاضر معاون بخش وزارت امور خارجه و رئیس گروه دوستی در مجلس رومانی هستم.

دو سال پیش به همین عنوان ملاقاتی رسمی با مسئولین در تهران داشتم و در این دیدار گفت‌وگوهایی در خصوص دوستی ایران و رومانی مطرح کردیم. همچنین مسئول یک مجله ادبی در رومانی نیز هستم.

□ تا چه حد با زبان فارسی و آثار ادبی ایران آشنایی دارید؟

خیلی کم، با وجودی که عاشق کشور ایران و فرهنگ و ادبیات این سرزمین هستم، اما متأسفانه نتوانسته‌ام زبان شیرین آن را یاد بگیرم و بیش از چند کلمه بلد نیستم و فکر می‌کنم این عدم یادگیری به خاطر ریشه زبان ماست که از فارسی بسیار دور و به لاتین بسیار نزدیک است. با ادبیات ایران نیز از طریق ترجمه این آثار به زبان انگلیسی آشنا شده‌ام و کتابی نیز در مورد شعر معاصر ایران از انگلیسی به رومانیایی در سال ۲۰۰۳ ترجمه کرده‌ام به نام گزیده شعر معاصر ایران که در حال حاضر در رشته زبان و ادبیات

انگلیسی دانشگاه رومانی تدریس می‌شود. این کتاب به شعر ۲۷۰ شاعر معاصر ایران و زندگی آنان پرداخته است.

□ غیر از این کتاب چه تالیفات دیگری دارید و به چه زبان‌هایی است؟
تالیف‌اتم بالغ بر ۵۶ عنوان کتاب است که به دو زبان انگلیسی و رومانیایی نوشته‌ام.
برخی از این کتاب‌ها جزء کتب درسی دانشگاه و یا فرهنگ لغت و مربوط به انتقادهای ادبی و ترجمه است.

□ چند بار به ایران مسافرت کرده‌اید و ایران را چگونه دیده‌اید؟
این سومین بار است که به ایران می‌آیم. یک بار به عنوان نماینده رسمی دولت

رومانی و بار دوم با همسر م ساوانگر که خواننده معروف سبک سنتی رومانی است و شهرت جهانی دارد. من و همسر عاشق ایران هستیم و آرزوی زندگی در ایران را داریم. ایران کشوری بسیار زیبا و با فرهنگ غنی و سابقه دار است.

□ شما صاحب تالیف بیش از ۵۶ کتاب در زمینه ادبیات جهان و تاریخ و نقد ادبی هستید، تأثیر فرهنگ و ادبیات ایران را بر آثار ادبی جهان چگونه می بینید؟
فرهنگ و ادبیات ایران نقش بزرگی در رشد فرهنگ و ادبیات جهان داشته است و این مسأله ای بسیار مهم و دقیق است، زیرا اروپایی ها متأسفانه این تأثیر را انکار می کنند و نمی پذیرند که بزرگترین آثار ادبی آنان از ادبیات ایران تأثیر گرفته است، کافی است چند مثال بیاوریم و نشان دهیم که چگونه ادبیات فارسی در آثار ادبی اروپا نفوذ داشته است، مانند تأثیر کلیله و دمنه در فابل و داستان های تعلیمی اروپا، یا بوکاچیو در آثارش از جمله دکامرون، عناصری از ادبیات شرق الهام گرفته و یا جفری چاسر در اثر معروفش کانتر بری ؛ البته انگلیسی ها تأثیر ادبیات شرق را بر آثار مذکور نادیده نمی گیرند و آنرا از هزار و یک شب متأثر می دانند. باز هم تأکید می کنم که به هیچ عنوان نمی شود از فرهنگ و ادب جهانی صحبت کرد و تأثیر فرهنگ و ادب ایران را در نظر نگرفت.

□ لطفاً در مورد ترجمه آثار ادبی فارسی به رومانیایی کمی صحبت کنید.
از سه قرن قبل ادبیات فارسی به طور خیلی رایجی به زبان رومانیایی برگردانده شد. حافظ، شاهنامه، خیام و دیگر شاهکارهای فارسی. هر سال بهترین مجموعه آثار ادبی فارسی به زبان رومانی چاپ می شود و حتی جدیداً آثار شاعران و نویسندگان معاصر مانند شاملو، فروغ، هدایت و دیگران ترجمه و داستان های ایرانی نیز مستقیماً از فارسی به رومانیایی برگردانده می شود و مترجمانی مانند جورج دان، گیورگی یورگا، اول یورو درباره این آثار کار می کنند.

□ پراکندگی مراکز زبان فارسی در کشور رومانی چگونه است و آیا منحصر به دانشگاه های معروف است یا نهادهای دیگر نیز فعالیت دارند؟
غیر از دانشگاه های معروف رومانی از جمله بخارست، جدیداً طرحی در دست

بررسی است و قرار است در شهر کروژنا بوکاشر مرکز بزرگ ایرانی باز کنیم. این شهر دومین شهر بزرگ رومانی است. در حال حاضر فقط یک مرکز در پایتخت رومانی جهت بازرگانان ایرانی دایر است و تأسیس این مرکز دومین گام در این جهت خواهد بود. برگزاری هفته ایران در این مرکز از اقدامات آینده آن خواهد بود و صاحب‌نظران درباره ادبیات، فرهنگ و تمدن ایرانی سخنرانی خواهند کرد و موسیقی ایران نیز نواخته خواهد شد.

□ در پایان نظر خود را درباره برگزاری این گونه همایش‌ها بفرمایید.

خیلی خوب است، خیلی. به وزیر فرهنگ ایران گفتم که دولت ایران این گونه اقدامات مثبت را باید بیشتر کند و از ایران دوستان و فارسی دانان دعوت کند که به ایران بیایند و آخرین یافته‌های خود را درباره زبان و ادبیات فارسی و فرهنگ و تمدن ایران ارائه کنند.

